

Βιβλιοθήκη «Κοραής» και Encardia

του Χρίστου Στεργ. Μπελλά
Προέδρου του Εφορευτικού Συμβουλίου

Η Δημόσια Κεντρική Ιστορική Βιβλιοθήκη Χίου «Κοραής», αποτελεί κορυφαίο πνευματικό κέντρο του τόπου, τη δεύτερη Βιβλιοθήκη μετά από εκείνη των Αθηνών και μια από τις πιο αξιόλογες Βιβλιοθήκες της Ευρώπης.

Τούτο το τέμενος της Ιστορίας, της παράδοσης και του πολιτισμού – στα πλαίσια μιας νέας αφήγησης και στροφής του στην κοινωνία και κύρια τους νέους – δε θα μπορούσε να μείνει ασυγκίνητο από τους **ENCARDIA**, το μουσικοχορευτικό συγκρότημα, που σημαίνει «άγνωστη πέτρα».

Αδράξαμε, λοιπόν, την ευκαιρία – στα πλαίσια του προγράμματος της Βιβλιοθήκης μας: «Καλοκαίρι 2013 - Παράθυρο στην Παιδεία, τον Πολιτισμό» – και δώσαμε τα χέρια με το «Διονυσίο» Μουσικό Σχολείο Χίου (το Διευθυντή Αναστάσιο Κουτσοδόνη και τις καθηγήτριες Ερμίνα Τάμαρη και Ειρήνη Σταμούλη), για τούτη τη συνεργασία.

Καρπό αυτής της συνεύρεσης, αποτελεί και η πρωταγωνιστική συμμετοχή των μαθητών της Α΄ Λυκείου, που ανοίγουν τη συναυλία ερμηνεύοντας και συνοδεύοντας κινησιολογικά τα τραγούδια. Τούτα τα παιδιά, εν παρόδω, είναι παλιόφιλοι με το συγκρότημα, αφού στα πλαίσια ερευνητικής τους εργασίας – με θέμα: «Παραδοσιακοί Χοροί απ' όλο τον Κόσμο» – τους έχουν γνωρίσει από κοντά κι έχουν μελετήσει το ιδιαίτερο είδος της μουσικής τους.

Οι **Encardia**, είναι ελληνικό συγκρότημα που ιδρύθηκε το 2004. Το ρεπερτόριο τους εμπνέεται από τη μουσική παράδοση των ελληνόφωνων περιοχών της Νότιας Ιταλίας και της ευρύτερης περιοχής της Μεσογείου και αναδεικνύει, μέσα από τη μουσική, βασικά στοιχεία του λαϊκού πολιτισμού και της πλούσιας παράδοσης των ελληνόφωνων περιοχών της Κάτω Ιταλίας, αυτό που ονομάζαμε Μεγάλη Ελλάδα (Magna Grecia).

Πρόκειται για μια περιοχή, όπου κράτος και εξουσία έχουν τα πολυφωνικά τραγούδια, οι εκστατικοί χοροί και οι μαγικοί θρύλοι. Όπου ζουν και βασιλεύουν, ακόμη, άνθρωποι καθημερνοί, μα «δίκαρδοι». Η μια καρδιά τους στην πατρίδα των προγόνων φτερακίζει κι η άλλη στη γενέθλια γη της Σαλεντίνας και της Καλαβρίας, ματώνει. Αυτή τη μουσική παράδοση, το λαϊκό πολιτισμό των ανθρώπων, που αποζητούσαν λυτρωτικό καταφύγιο στο τραγούδι – ερωτικό, εργατικό, πολιτικό, κοινωνικό, της βιοπάλης, καθώς και σε μοιρολόγια και νανουρίσματα ανείπωτα – αναζητούν και ερευνούν οι **Encardia**. Και δίδουν ιδιαίτερη έμφαση στις τοπικές διαλέκτους, κυρίως στα γκρεκάνικα, διάλεκτο ποιητική και τραγουδιστική, που συνδιαλέγεται με κιθάρες, φουσαρμόνικες, ακορντεόν, κρουστά και χορεύει, λικνίζεται και κορυβαντιά στους ρυθμούς της «ταραντέλας πίτσικα».

Τα «Γκρίκο» ή «γκρεκάνικα», είναι ένα αρχαιοελληνικό γλωσσικό ιδίωμα με προσμίξεις ιταλικών λέξεων, που μιλιέται στις περιοχές της Νότιας Ιταλίας μέχρι

και σήμερα. Τούτο το γλωσσικό ιδίωμα έχει τις ρίζες του στην αρχαιότητα, όταν οι μητροπόλεις στην τότε Ελλάδα (Αθήνα, Σπάρτη, Θήβα κλπ.), έχτιζαν τις γνωστές αποικίες στην περιοχή.

Η «ταραντέλα πίτσικα», αποτελεί μια ντόπια παραλλαγή του γνωστού ιταλικού χορού, «ταραντέλα», που στη συγκεκριμένη περιοχή απέκτησε μαγικοθρησκευτικές, θεραπευτικές διαστάσεις και αποτέλεσε πολιτισμικό εργαλείο ολκής, για τον εξορκισμό των προβλημάτων, που γεννούσε η φτώχεια, η μιζέρια και η εγκατάλειψη της περιοχής του απομονωμένου ιταλικού νότου, μια από τις πιο φτωχές περιοχές της Ευρώπης.

Οι Encardia έχουν πραγματοποιήσει ζωντανές εμφανίσεις στην Ελλάδα, την Ιταλία, τη Νότια Γαλλία και την Κύπρο. Έχουν κυκλοφορήσει 4 δίσκους με ταραντέλες, ερωτικά τραγούδια και τραγούδια κοινωνικού περιεχομένου. Έχουν βραβευτεί από το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης το 2012, για το συνώνυμο ντοκιμαντέρ «**Encardia**», το οποίο καταγράφει, μέσα από τη μουσική, βασικά στοιχεία του πλούσιου λαϊκού πολιτισμού, της παράδοσης και της Ιστορίας της περιοχής.

Σήμερα, που η χρήση της ζώνεκρης γλώσσας, στις παραπάνω περιοχές, περιορίζεται στους ηλικιωμένους και τείνει επικίνδυνα να εξαφανιστεί – μπροστά στις γλίσχρες προσπάθειες διάσωσης της από την πολιτεία – έρχονται, μουσικοί και μουσική, να της χαρίσουν φιλή ζωής και ένα στασίδι στην αιωνιότητα της ιστορίας του λαϊκού μουσικού πολιτισμού. Και οι Encardia διεκδικούν το δικό τους ποσοστό ευθύνης και προσφοράς σε τούτο το μαραθώνιο διάσωσης και αθανασίας.

ΥΓ. Η συναυλία των «Encardia», σε συνεργασία με «Διονυσίειο» Μουσικό Σχολείο Χίου, έλαβε χώρα στο Θέατρο «Μίκης Θεοδωράκης», στη Χίο, στις 10 Αυγούστου.